

Rafael

Pater Valerijan Jenko
OFM OAM

1926 - 2018

**SLOVENSKO DUŠNO
PASTIRSTVO V AVSTRALJI**

**SLOVENSKI MISIJON V
SYDNEYU:**

p. Darko Žnidaršič, OFM,
311-313 Merrylands Road,
Merrylands NSW 2160
Poštne pošiljke na: PO BOX 280,
Merrylands NSW 2160
☎ (02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692
Email: darko@pacific.net.au
www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

**SLOVENSKI MISIJON V
MELBOURNU:**

p. mag. Ciril A. Božič, OFM, OAM
19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.
☎ (03)9853 7787 Faximile (03)9853 6176;
Email: cirilb@bigpond.com;
Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.
Isti naslov za uredništvo »MISLI«
E-mail: misli@bigpond.com
www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

**SLOVENSKI MISIJON V
ADELAIDI:**

p. David Šrumpf OFM
Holy Family Slovenian Mission, 51 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007
Email: p.david.ofm@gmail.com
☎ (08) 8121 3869, (08) 8346 9674
Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v
Melbourne - Kew na zgornje številke.
Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007
Email: slomission.adelaide@gmail.com
www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

**IZ VSEBINE
TE ŠTEVILKE**

- 3 *MIR ŽIVIM, POKOJ MRTVIM!*
- 4 *P. VALERIJAN OSTAJA NAŠ
PRIPROŠNJIK (p. Darko Žnidaršič OFM)*
- 5 *SV. MAŠA IN POGREB: Uvod
v sv. mašo: župnik p. Pavle Jakop OFM*
- 6 *Homilija: Nadškof P. STANISLAV
ZORE OFM*
- 8 *Uvod v Oče naš: p. dr. Christian
Gostečnik OFM; Uvod v pozdrav miru
in sprave: diakon prof. Gregor Pavlič*
- 12 *Zahvala: gvardijan p. Ambrož Mušič OFM*
- 13 *Govor: provincialni vikar p.
dr. Robert Bahčič OFM*
- 15 *Govor: provincialov delegat
v Avstraliji p. mag. Ciril A. Božič OFM,
OAM, EV*
- 16 *Slovo od p. Valerijana Jenka
(pismo - g. Alfred Brežnik AM, bivši častni
generalni konzul RS)*
- 17 *Govor: nečakinja Anjolka Culjkar*
- 22 *Memorial Mass & Wake:
Introduction: Miriam Stariha*
- 23 *Introduction the Program in the Church
Hall: Mark Stariha, Vice-Consul*
- 25 *Memories: Irena Stariha*
- 27 *Memories: Miriam Stariha*
- 30 *Our Beloved Fr Valerian (Jordan Covich)*
- 32 *P. Valerijanu v slovo in zahvalo:
(Barica Brodnik)*

MIR ŽIVIM, POKOJ MRTVIM!

Kralj, kateremu vse živi,
je poklical k sebi iz smrtnega k nesmrtnemu življenju
našega sobrata

p. Valerijana (Jožefa) Jenka.

Na tem svetu je živel 92 let in 5 mesecev.
Bogu je služil v frančiškanskem redu 73 let. Duhovnik je bil 66 let.
Umril je v našem samostanu Ljubljana – Marijino oznanjenje v zgodnjih
jutranjih urah 15. junija 2018.

Bratje, izpolnimo čim prej svoje molitvene obveznosti do pokojnega brata,
kot nam naročajo naši Posebni statuti province (PS 18,1-3).

V Ljubljani, dne 15. 6. 2018.

**p. dr. Tadej Strehovec,
tajnik province**

Kristus, prvorojeni vseh umrlih, je vstal, zato bo tudi naše slabotno telo obnovil, da bo podobno njegovemu poveličanemu telesu v slavi. Priporočimo sedaj našega patra Valerijana Gospodu, naj ga sprejme v svoj mir, njegovo telo pa obudi poslednji dan.

• Prosimo za rajnega patra Valerijana, ki je nekoč pri krstu prejel začetek večnega življenja, podeli mu, Gospod, večno prebivališče med svetniki.

• Prosimo za patra Valerijana, ki je užival Kristusovo telo, kruh večnega življenja: obudi ga, Gospod, poslednji dan.

• Prosimo za našo provinco: potolaži nas, Gospod, ki žalujemo za svojim bratom Valerijanom, s tolažbo vere in z upanjem, da nas boš obdaril z novim duhovnim poklicem.

• Prosimo za vse, ki trpijo na duši ali telesu, da bi nikoli ne mislili, da jih je Bog zapustil.

Molimo. Dobrotno usliši naše molitve, Gospod. Ko izpovedujemo vero v vstajenje tvojega Sina in v blaženo vstajenje tvojega služabnika patra Valerijana, utrjujemo tudi svoje upanje. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

P. VALERIJAN OSTAJA NAŠ PRIPROŠNJIK

Na god sv. Vida, mučenca, priljubljenega in češčenega svetnika na naših tleh, in na osmino praznika Srca Jezusovega (praznik je bil letos 8.6.), je naš očak p. Valerijan končal svoje zemeljsko romanje in odšel v veselje svojega Gospoda.

Pri nas je bilo že zgodnje popoldne, ko smo zvedeli novico. Ob treh popoldne, uri Jezusove smrti, sem šel v zvonik in pozvonil z velikim zvonom "cinklekl". Zvečer, ko smo se zbrali k molitvi pred Najsvetejšim in sveti maši, sem takoj povedal ljudem, ki so prišli našo cerkev. Gospe, ki je naročila sveto mašo, tisti večer ni bilo in takoj smo darovali sv. mašo za patra Valerijana, ki se je mnogim, tudi drugim ljudem v Merrylandsu in okrog, zapisal v srca. Še dandanes me kdo vpraša zanj. - Sv. mašo za tisti dan sem po dogovoru s tisto gospo, ki je skoraj vsak dan pri nas pri sv. maši, opravil kasneje.

Slovenski rojaki smo se spomnili našega dolgoletnega duhovnega očeta v nedeljo, 17.6., pri sv. mašah dopoldne v Merrylandsu in zvečer v Canberri. V četrtek, 21.6., smo obhajali sv. mašo zadušnico ob 10.30 dopoldne ob veliki udeležbi ljudstva. Kljub temu, da je bil delovni dan, je bila naša cerkev sv. Rafaela skoraj polna. V dvorani smo pripravili samopostrežno kosilo, kjer rojaki vedno znova presenečate in nihče od nas ni bil lačen in ne žejen. Seveda se te sv. maše in srečanja niso mogli udeležiti naši mlajši rodovi, ker so v službah in šolah, zato smo takoj v nedeljo, 17.6., sklenili, da pripravimo družinsko sv. mašo in srečanje v nedeljo, 15.7., ko se bomo patra Valerijana spomnili ob 30. dnevu, kakor redno darujem sv. maše tudi za 7. in 30. dan za naše pokojne. Če kdo kdaj ne more priti h kakemu pogrebu, ga povabimo za 7. dan in 30. dan ali ob drugih spominih in preživimo nedeljo ali tisti dan skupaj. - V Wollongongu smo se spomnili p. Valerijana pri sv. maši 8.7. in na Planinki pri Brisbanu 5.8.2018.

V homiliji pri nedeljski maši sem izpostavil predvsem to, kako je bil p. Valerijan ob vseh velikih delih tukaj med nami, ob majhnih in velikih dogodkih, ki se jih bomo spominjali, graditelj živega občestva in predvsem **velik molivec. Ko se spominjamo njegovih velikih del ali tudi najmanjših pozornosti, se večkrat - zelo hitro - zgodijo, da pozabimo na najvažnejše: molitev.** Po sv. mašah, ki jih je daroval ali smo jih darovali patri skupaj, po delu in molitvi slehernega dne, je še dolgo ostajal v molitvi z Jezusom pred tabernakljem in pred Marijo Pomagaj, ki je, lahko bi rekli, naša ambasadorica, na vseh straneh sveta, v vsaki naši cerkvi, ki smo jo postavili Bogu v čast in nam za skupen dom z Gospodom, ali še v drugih cerkvah.

Vsem nam je bilo hudo, ko se naš očak v zreli jeseni življenja ni mogel več vrniti med nas. Toda ostali smo povezani, hvaležni, združeni v duhu in v Svetem Duhu, ki je tolažil in opogumljal Jezusove učence in dela to še danes. **»Čeprav se je p. Valerijan večkrat počutil kakor Mojzes, ki je od daleč gledal obljubljeno deželo, ni bil pozabljen, rojaki ste ga pridno obiskovali in on je bil zvest Bogu in nam, v molitvi in spominjanju do konca. Hvala Vam, pater Valerijan! Hvala Vam, rojaki!«** (Iz homilije pri nedeljski sv. maši v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu 17.6.2018)

p. Darko Žnidaršič OFM

SV. MAŠA IN POGREB, 19.6.2018: LJUBLJANA, ŽUPNIJSKA CERKEV VSEH SVETIH, Žale, 2.00 pm

UVOD V SVETO MAŠO

Spoštovani gospod nadškof pater Stane, spoštovani sobratje duhovniki, redovniki, spoštovani sorodniki našega pokojnega patra Valerijana, dragi bratje in sestre, lepo pozdravljeni v tem trenutku, ko smo se zbrali, da bi se poslovili od bogatega, plodnega, duhovnega in človekoljubnega življenja našega patra Valerijana. Zbrali smo se k evharistiji - zahvali, da bi rekli "Bogu hvala" za vse darove, ki nam jih je izkazal po njegovem življenju, v njegovi službi.

Pater Valerijan se je rodil leta 1926, leta, ko so v njegovi župniji, rodni Šiški blagoslovili novo Plečnikovo cerkev. Kljub temu ga razumem kot prvi duhovni dar tej novi lepi cerkvi in mladi župniji. Ko sem leta 1986 prišel kot mladi župnik v Šiško, je bil p. Valerijan na dopustu iz Avstralije in v njegovem značilnem tonu in ob pomežiku desnega očesa mi je dejal: "Ne boj se, Šiškarji so dobri in velikodušni ljudje." Skozi leta sem se prepričal, kako je imel prav, in skozi desetletja, kar sem ga poznal, sem se tudi prepričal, da je bil on zares Šiškar, saj je bil dober in velikodušen. Nove maše ni mogel zaradi povojnih razmer obhajati v Šiški, smo pa potem skupaj praznovali zlato mašo, pa biserno mašo in še mnogo drugih skupnih zahval in daritev. Bil je, lahko rečemo, človek in duhovnik velikega srca, srca treh celin, kjer je velikodušno razdal svoje življenje. Prav zato bi se danes radi Bogu zahvalili in ga obenem prosili ob tem njegovem odhodu, naj nam izprosi še kakšen takšen poklic med nami in naj nam izprosi tudi milost, da bomo mi znali biti ljudje tako širokega srca. Kar ni dobrega v našem srcu, prosimo Gospoda, naj nam očisti iz njega, in vse to obžalujmo.

p. Pavle Jakop OFM, župnik in samostanski vikar, Ljubljana

— 8 — — 3 —

HOMILIJA: NADSKOF MSGR. STANISLAV ZORE OFM

Dragi Frančiškovi bratje, bratje duhovniki, spoštovane sestre redovnice, drage sestre pokojnega patra Valerijana, nečakinje in nečaki, drugi sorodniki, dragi vsi, ki ste se prišli poslovit od patra Valerijana Jenka, ki je na praznik sv. Vida, takrat, ko je dan najbolj dolg in ko noč postane najkrajša, vstopil v tisto dolgo dneva polnost luči, za katero nas je Bog ustvaril, za katero nas je Jezus Kristus odrešil in za katero nas Sveti Duh posvečuje. V berilu smo slišali besedo psalmista, ki vzklika k Bogu: »Stopil bom k Božjemu oltarju, k Bogu mojega veselja in Bogu moje radosti. Hvalil te bom s citrami, o Bog, o moj Bog!« (Ps 43 (42), 4)

Pater Valerijan je duhovniško pot začel še v tistem času, ko je duhovnik na začetku svete maše še pri oltarnih stopnicah molil besede tega psalma: »Stopil bom k Božjemu oltarju.« In pri novi maši, ki jo je imel leta 1952, 18. maja je bil namreč posvečen in 25. maja je obhajal novo mašo, kot je rekel p. Pavle, ne doma, ker to ni bilo mogoče, ampak v Lemontu, na ameriških Brezjah, tam je prvič kot duhovnik zmolil to molitev, pravzaprav iz srca zapel to molitev: »Stopil bom k Božjemu oltarju, k Bogu mojega veselja in moje radosti.« In to molitev je ponavljal skozi vse svoje življenje in to molitev mora skozi vse svoje življenje ponavljati vsak izmed nas, mi, duhovniki, in vsi bratje in sestre laiki: »Stopil bom k Božjemu oltarju, k Bogu mojega veselja in moje radosti.«

Verjamem, da je bil p. Valerijan tako svetel človek, tako poln moči, zaradi tega, ker je bil v resnici Bog njegovo veselje in njegova radost: ne, da ne bi poznal skrbi; ne, da ne bi poznal križev; ne, da ne bi šel skozi preizkušnje. Človekovo življenje in njegova pot skozi ta svet je zaznamovana s senco križa, na takšen ali drugačen način. Ampak, ker je bil Bog njegovo veselje in Bog njegova radost, ga ničesar od tega ni moglo zaznamovati, ničesar mu ni moglo pustiti gore v srcu, ampak je razdajal veselje, razdajal radost. In zato, bratje in sestre, naj bo tudi za vsakega izmed nas Bog veselja, Bog radosti, kajti v Bogu postanemo radostni v vseh stvareh in v vseh ljudeh, saj v vseh spoznavamo čudovito Božjo ljubezen, njegovo neizmerno ustvarjalno moč in tolikokrat vso lepoto Božjega usmiljenja in odpuščanja. Zato tudi mi vedno znova stopajmo k oltarju, Božjemu oltarju, Bogu veselja in radosti.

K Božjemu oltarju je potem stopal skozi dolga desetletja kot duhovnik v različnih skupnostih za Slovence v Avstraliji, na poseben način v cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v Sydneyu, ki jo je skupaj z občestvom Slovencev zgradil. Letos obhajamo 45 let od posvetitve te cerkve, kjer se je razdajal kot duhovnik in kjer je živel, kakor je ob njegovi biserni maši zapisala Martha Magajna: »*Šestdeset let svojega življenja je posvetil slovenskim izseljencem, najprej v Ameriki in nato v Avstraliji, kjer je postal nadomestni oče, skrbnik, tolažnik in pomočnik vsem, ki so iskali navsota, tolažbe in pomoči ali pa samo prijazno besedo v domačem jeziku, kar je bilo včasih vredno več od zlata. Skoraj ni človeka med našimi izseljenci, ki ga pater Valerijan ni poznal. Njegova dobrota ne pozna meja.*«

In v tej cerkvi, ki so jo zgradili, ki so jo okrasili, tako da velja za najlepši cerkveni prostor med Slovenci v Avstraliji, je gradil tudi živo občestvo Cerkve, vsakega posameznika, kajti vsakdo, ki je prišel tja, je pri patru Valerijanu, ne da bi rekel kakšno besedo, doživel dobrodoščilo, vsak je bil dobrodošel, vsak je bil lepo sprejet in vsakdo je, kakor smo slišali, dobil to, kar je potreboval: očeta, pomočnika, tolažnika, ali pa samo besedo, ki

je segla v srce. »Stopil bom k temu oltarju živega Boga, živega občestva, ki ga gradim.«

Ko so mu opešale moči in je prišel na zdravljenje, sva se velikokrat pogovarjala. Jaz sem ga pregovarjal, naj ostane doma, on... - on je pa hrepenel po Avstraliji. Najraje bi že z naslednjim letom odpotoval. Priznam, da mu takrat v oslikovanju razmer in težav, na katere je in bo naletel, nisem prizanašal. Skušal sem biti čimbolj realističen in živo se spominjam trenutka, ko mi je rekel besedo: »Srce... - ... srce bi šlo nazaj, takoj bi šlo nazaj, razum mi pa pravi, naj te poslušam in ubogam,« in takrat sem p. Valerijana doživel kot zelo velikega. To je bila čisto posebna pot, čisto poseben oltar te daritve, ko je videl in vedel, kaj želi srce in hkrati je prisluhnil razumu, prisluhnil moji besedi, prisluhnil besedi tolikih, ki so mu bili blizu in so ga potem zvesto obiskovali skozi leta, ki jih je preživel med brati pri Marijinem oznanjenju. »Srce želi nazaj, razum pa pravi, naj ostanem!« Kolikokrat tudi mi, dragi bratje in sestre, v življenju doživljamo to razpetost, med srcem in pametjo, med željo in spoznanjem in kolikokrat bi bilo v resnici dobro, da sledimo spoznanju, da sledimo razumu, ne da bi zatajili srce; kakšna daritev se tako daruje in pater Valerijan je to daritev daroval in končno je proti koncu svojega življenja začel pakirati, prijemal je stvari, jih zlagal in se je pripravljal na pot. Spet bi šel za srcem, spet bi šel v njegovo Avstralijo, ki jo je tako neizmerno ljubil, ampak, Gospod ga je pripravljal na pot tiste zadnje daritve, ko stopiš čisto drugačen k oltarju, ko se ti Bog tvojega veselja in tvoje radosti razodene iz obličja v obličje, in ko ostrmiš, kako neizmerno lepši, večji in bolj ljubeč je tisti, za katerega si vse življenje živel in po katerem te je vse življenje žejalo. Na god sv. Vida, 15. junija, se je za življenje p. Valerijana zagrinjalo pretrgalo na dvoje, nobene ovire več med njim in Očetovim obličjem, nobene teme več med njegovim srcem in naročjem živega Boga. Vstopil je v to daritev, v kateri življenje postane izpolnjeno, daritev, v kateri se uresniči tudi v polnosti to, kar smo zaživeli pri našem krstu in skozi vse zakramente, ko skozi Kristusovo smrt vstopimo v njegovo in naše vstajenje. In prav je, dragi bratje in sestre, da vedno znova pripravljamo to popotnico za zadnjo daritev, za tisto zadnjo pot po stopnicah k oltarju, na vrhu katerih se izročimo do konca Gospodu Jezusu Kristusu in našemu Očetu. In prosim p. Valerijana, naj s svojo prošnjo pri Bogu prosi, da bi znali v življenju živeti to daritev, da bi znali vedno znova stopati k oltarju, k Bogu svojega veselja in svoje radosti, da bi znali igrati in peti na citre našemu Bogu in da bi tudi v tem trenutku žalosti ob slovesu v nas svetila ta luč, ta svetloba prihodnosti, upanja, življenja vsemogočnega Boga samega. Amen.

UVOD V MOLITEV OČE NAŠ

Dragi bratje, v zakladnici ameriškega spomina je tudi tale droben dogodek: V sveto-pisemski govorici bi rekli, da, ko sta dva oglednika prišla iz Avstralije, pater Beno in pater Klavdij, po treh letih povedala, da tam dol živijo zanimivi ljudje, imajo zelo čudno angleščino, živijo po mestih, v razseljenosti povsod in vsi se trudijo, da bi v življenju dosegli kar največ, daleč tam spodaj, pod Južnim križem. Tamkaj živijo tudi Slovenci, ljudje izpod Triglava, krhki, včasih zelo žalostnih src, izgnanci, ki s svojo večino skorajda tu in tam ne morejo živeti in potrebujejo nekoga, ki jih bo slišal in bo poslušal, ki ne bo veliko govoril in bo do njih sočuten, do njihove bolečine, ker so to mladi ljudje, ker so na začetku življenja ali na začetku zrele dobe, in naj jih vodi.

In kdo bi bil ta človek? In tam so predstojniki kmalu ugotovili: "They need a good Father, sensitive and compassionate." Zato so zaključili v Ameriki: potrebujejo dobrega očeta, ki bo senzitiven njihovemu načinu, njihovi zgodbi in bo slišal sočutje, poslušal in vodil naprej in vlival novega optimizma in dal Boga. To je edina tista prava pot in rešitev temu narodu, ki trpi.

Danes prosim patra Valerijana, ki je že pri Očetu. Skupaj molimo k temu, Očetu da bi dal tudi nam pomoč, globokega sočutja, pa tudi, h katerim smo danes mi poklicani.

p. dr. Christian Gostečnik OFM, Ljubljana - M. oznanjenje

UVOD V POZDRAV MIRU

Patra Valerijana nisem poznal na višku svojih moči. Spoznal sem ga takrat, ko je prišel v Ljubljano in ob teh jutranjih srečanjih med mašo sem videl, kako popušča. Najprej sem ga oprl na stebre odra za obnovo stropa v cerkvi Marijinega oznanjenja, potem je vedno bolj potreboval pomoč brata Ksaverja, in potem je na vozičku prišel spremljat mašo s tistim veseljem in žarom, da pride k oltarju svojega Boga, ne zaradi dolžnosti, ne zaradi predpisa, ne zaradi navade, ampak zato, ker je s svojim srcem, dušo in z vso močjo želel biti pri tem oltarju. In potem, zadnje tedne, je tudi večkrat zadremal med mašo in takrat je pozdrav miru postal, rekel bi, da je dobil novo vlogo. Pri pozdravu miru je bila priložnost, da sem ga predramil, in takrat so se mu odprle oči, jasen pogled, iz vere, in pa tisti dokaz kateheze moči, nemoči, ki sem ga doživel v teh letih, kako s svojo vero, s svojim žarom spreminjaš svoje telo in kri, s tem, da to daješ za prijatelje in tako ustvarjaš svoje povečano telo. In takrat, ko je ta pozdrav miru dobil še to drugo funkcijo, sem ugotovil, da je to primeren čas, da tudi nas predrami.

Dragi Valerijan, danes te ne bomo predramili. Ampak, saj ni potrebno, ker si predramljen v popolnosti. Mogoče pa mi potrebujemo to dramilo, da nas ta stisk roke spomni na to, da je sedaj čas, da gradimo svoje povečano telo in da tak zgled, kot je bil p. Valerijan, dajemo drugim tudi, ko smo nemočni ali smo močni, ker je tista naša moč v Gospodu. Podajmo si roke!

diakon prof. Gregor Pavlič, Ljubljana - M. oznanjenje

ZAHVALA: GWARDIJAN P. AMBROŽ MUŠIČ

Zahvala gospodu nadškofu - našemu dragemu patru Stanetu, vsem frančiškanom in duhovnikom, redovnikom in redovnicam ter vsem vam, dragi bratje in sestre, ki ste se udeležili te pogrebne slovesnosti, nam izrazili sožalje in molitveno bližino. Še posebna zahvala sestram pokojnega patra Valerijana: gospe Anici, gospe Marici in gospe Meti in njihovim domačim, ki so s svojimi obiski prinašali v patrovo samostansko celico vedrino in domačnost. Zato naj na tem mestu izrazim poleg zahvale tudi iskreno sožalje v imenu naše samostanske skupnosti pri Marijinem oznanjenju. Zahvala mojim sobratom, posebno bratu Ksaverju, ki so soustvarjali topel dom patru Valerijanu in mu stali vsak na svoj način ob strani, ko je izkušal nemoč starosti in bolezni. Iz srca hvala patrovi osebni zdravnici dr. Barbari Ferjan, fizioterapevtu gospodu Franetu Kovačiču in še zlasti gospodu Matjažu Pintarju za velikodušno in skrbno nudenje potrebne zdravstvene oskrbe in nege. Posebna zahvala pa naj velja vsem slovenskim izseljencem iz Avstralije, ki so zadnja leta zvesto pošiljali pisma in pozdrave našemu patru, čigar srce je še vedno bilo v njemu tako ljubi Avstraliji. Med svojim obiskom slovenske domovine so mnogi redno obiskali tudi dragega patra Valerijana. Dovolite mi, da med avstralskimi Slovenci izpostavim gospoda Anthonyja Tomažina, ki je na različne načine pokazal svoje veliko spoštovanje, hvaležnost in naklonjenost do pokojnega patra. Poskrbel je za primerno bolniško posteljo, redno fizioterapijo in velikokrat povabil na kosilo v restavracijo na sosednji Nebotičnik.

To je le nekaj drobcev hvaležnosti v mozaiku Valerijanovega življenja. Zagotovo sedaj naš dragi pater Valerijan iz večnosti vidi bolj jasno celoto svojega življenja. Zato verjamem, da se bo potrudil izkazati svojo hvaležnost vsem, ki ga bomo pogrešali, s tem, da bo odslej posredoval za nas pri našem nebeškem Očetu in vztrajno trkal na vsa nebeška vrata ter vrtel vse možne številke nebeških telefonov. Naj naš dragi pater oziroma očka počiva v Božjem miru.

Vabim, da se sedaj poslovijo od pokojnega patra Valerijana: najprej naš vikar province p. Robert v imenu Slovenske frančiškanske province sv. Križa, nato p. Ciril v imenu občestva slovenskih izseljencev iz Sydneya in bratov frančiškanov iz Avstralije ter v imenu sorodnikov patrova nečakinja gospa Anjolka. - Krsto bodo peljali do naših grobov p. Ciril, p. Bernard, p. Krizolog in brat Miran Vidic. Po poslovilnih govorih bomo zapeli prvo in zadnjo kitico pesmi "Marija, pomagaj nam sleherni čas" in nadaljevali s pogrebnim obredom. Po pogrebu ste duhovniki, redovniki, redovnice in sorodniki pokojnega patra Valerijana vabljeni na sedmino v naš samostan na Tromostovju.

p. Ambrož Mušič OFM, gvardijan, Ljubljana - M. oznanjenje

GOVOR: PROVINCIALNI VIKAR DR. P. ROBERT BAHČIČ

Lahko rečem, da je Božja Previdnost hotela, da sta danes na tem pogrebu in slovesu prisotni obe celini, tako Amerika kot Avstralija, p. Krizolog in p. Ciril. Na obema kontinentoma je naš p. Valerijan tudi deloval. Hvala Bogu za to, da je združil obe pokrajini preko naših sobratov, da sta danes tukaj. (...)

Tako je zapisala Teja Bavčar ob bisernem jubileju p. Valerijana.

Pater Valerijan se je rodil 6. januarja 1926 v ljubljanski porodnišnici očetu Jerneju in mami Katarini, rojeni Narobe, in pri krstu v bolnišnični kapeli dobil ime Jožef. Oče in mati sta bila oba po rodu iz Mavčič. Oče Jernej je nekaj časa delal v rudniku v Rockspringsu v ZDA in s prihranki kupil hišo v Šiški na tedanji Sv. Jerneja cesti.

Joža, kakor so klicali p. Valerijana domači, je bil tretji od sedmi otrok. Najstarejši je bil brat France, ki je bil kot domobranec vrnjen iz Avstrije po drugi svetovni vojni in ubit verjetno v Kočevskem Rogu. Druga se je rodila sestra, ki je umrla še majhna. Za Jožefom so prišli na svet brat Janez - Ivan, ki je tudi že pokojni, in sestre Anica, Marica in Meta.

Osnovno šolo je obiskoval v Šiški in bil eden od prvih ministrantov mlade župnije sv. Frančiška. Živo se je spominjal otroških let, raznih dogodivščin in slovesnosti, evharističnega kongresa leta 1935, na katerem je tudi sodeloval, in kongresa Kristusa Kralja. Potem je nadaljeval šolo za Bežigradom.

O svojem Božjem klicu je p. Valerijan zapisal takole: »Že v osnovni šoli sem kot ministrant začutil duhovniški poklic. Poklic mi je utrdila knjiga 'Jesus duhovniku' (Schrivers). Gospod Kompare, ki je bil vsak dan pri maši v Šiški in je imel pri redovnikih trapistih v Rajhenburgu sina Stanka - p. Kanizija, mi je izposloval, da sem bil sprejet pri trapistih v malo semenišče oziroma v gimnazijo. Ko sem doma to povedal, mi niso dovolili, ker sem bil premlad. Oče se je o mojem poklicu pogovarjal tudi s križniškim priorjem p. Valerijanom Učakom. Takrat je nasprotoval moj starejši brat, ker je bil to nemški viteški red. Odkar sem začel ministrirati v

Podoba križa Te spremljala
na težkem Potu je povsod,
a Mati Marija Ti je pomagala,
tolažil v stiskah Te Gospod.

Pred tihim tronom luči večne
izčrpal zemske si moči.
Za duše bolne in nesrečne
odslužil kapljico krvi.

In kadar klic te bo povabil
v nebeško Cerkev pred oltar,
bridkosti žrtve boš pozabil,
objel te vekov bo Vladar."

Šiški, kjer so frančiškanski patri vodili župnijo, sem se nagibal k frančiškonom. Navduševala me je njihova preprostost, prijaznost in zavzetost za dušno pastirstvo. Všeč mi je bil sveti Frančišek, ki sem ga poznal le s fresk p. Blaža Farčnika na stenah šišenske cerkve.«

Starša Jernej in Katarina sta 28. avgusta 1943 podpisala izjavo, da sinu Jožefu dovoljujeta vstop v frančiškanski red. - Noviciat je začel 6. septembra 1943 v Novem mestu, 7. septembra 1944 pa naredil prve zaobljube. Potem je sledila pot preko Celovca, Italije, kjer je v Bolzanu 29. novembra 1949 izrekel slovesne zaobljube, potem pa odšel v ZDA. Mašniško posvečenje je prejel 18. maja 1952 v cerkvi sv. Andreja v Chicagu. Novo mašo je pel 25. maja 1952 pri Mariji Pomagaj v Lemontu. Njegovi domači se niso mogli udeležiti nove maše, zato so se zbrali k sv. maši na Rožniku, da so bili v duhu skupaj. Prvič je prišel v domovino leta 1961.

Leta 1962 je prišel klic iz Avstralije, da patra Valerijana potrebujejo pod Južnim križem. Zapisal je: "Za odhod v Avstralijo sem se obotavljal in sem se pripravljaj od februarja do oktobra 1963. (...) V sydneyško pristanišče sem prispel v sredo, 23. oktobra 1963." - Delo patra Valerijana v Avstraliji je bilo zelo pestro. Obiskoval je rojake po taboriščih, maševal, spovedoval, krščeval, poročeval. Kmalu se je izkazalo, da Paddington, kjer je bil p. Valerijan sedem let, ni središčna točka za Slovence. Potem so pričeli razmišljati, da bi ustvarili versko in kulturno središče nekje v zahodnem delu Sydneya, in tako se je tudi zgodilo. 14. januarja 1973 so blagoslovili novo cerkev. Naj še omenim delo sester frančiškank Brezmadežnega spočetja, ki so delovale dobrih 25 let, in zanje je p. Valerijan zapisal: »Delo sester je v zgodovini našega izseljenstva zapisano z zlatimi črkami.« - Hvala, drage sestre!

Nikoli mu ni bilo nič pretežko. - Ob sedemdesetletnici življenja je dobil visoko avstralsko odlikovanje za življenjsko delo v Avstraliji: Medal of the Order of Australia (OAM). Leta 2000 je prejel častni znak svobode Republike Slovenije za dolgoletno zaslužno delovanje med izseljenci v Avstraliji.

Nemogoče je na kratko opisati bogato življenje in delo našega pokojnega patra Valerijana Jenka.

Hvala Vam, dragi pater Valerijan, da ste z globoko vero, trdno voljo ter z velikim zaupanjem v Marijo Pomagaj gradili skupnost pod Južnim križem. Ljudem, ki so bili daleč od rojstne domovine, ste pomagali ohranjati vero, domačo besedo in ljubezen do domovine.

Bili ste velik zgled Samarijana. Nikoli niste prezrli nobene stiske in vaš nasmeh je sprejemal vsakega človeka, ki se je srečal z vami. - Mnogim ste bili duhovni voditelj, svetovalec in opora v tujem svetu.

Od kje pa ste Vi, dragi pater Valerijan, jemali moč za Vaše delo? - Moč patra Valerijana je bila "v globoki veri in molitvi, nasmehu in razmišljanju pred odločitvijo."

Ob najinem prvem srečanju v Avstraliji ste mi med pogovorom zaupali: "Če ne bi imel globoke vere in zaupanja, bi težko shajal oziroma bi bilo nemogoče. Veliko sem preklečal in presedel pred tabernakljem in Marijo Pomagaj. Potem je vse steklo in bilo je veliko lažje. Čutiš, da bremena ne nosiš več sam."

Dragi p. Valerijan, sedaj, ko ste zaživel svoje življenje v vsej polnosti, vas prosimo, da nas priporočite Jezusu in Mariji in da bi tudi mi še naprej izpolnjevali

Božjo voljo in da bi naša provinca in Cerkev na Slovenskem imeli dovolj duhovnih poklicev. - Bog lonaj Vam za vse in Bog naj bo vaš največji plačnik!

Iskreno sožalje v imenu Slovenske frančiškanske province sestram in vsem sorodnikom našega patra Valerijana.

Dobili smo tudi zahvalo ministra Gorazda Žmavca pri Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu: "Na Uradu se zavedamo vloge patra Valerijana pri ohranjanju slovenstva med rojaki v Sydneyu in Avstraliji in prepričan sem, da bo še dolgo ostal živ v srcu vaše frančiškanske skupnosti, slovenske skupnosti v Avstraliji, pa tudi v zgodovinskem spominu njegove drage domovine Slovenije. Upam in verjamem, da bodo mnogi sledili njegovemu svetlemu zgledu neomajne zvestobe slovenstvu in nesebičnega dela za ohranjanje slovenstva na tujih tleh. - S spoštovanjem, in iskreno sožalje."

p. dr. Robert Bahčič OFM, provincialni vikar, gvardijan in rektor narodnega svetišča Marije Pomagaj, Brezje

GOVOR: PROVINCIALOV DELEGAT ZA BRATE FRANČIŠKANE V AVSTRALJI MAG. P. CIRIL A. BOŽIČ, OAM, EV

Veliko ste, dragi bratje, že povedali, o našem dragem patru Valerijanu. Naj vam pritrdim v imenu nas, ki smo z njim tudi živeli in delovali: p. Lovrenc 4 leta in pol, p. Tomaž, p. Filip; sožalje tudi v imenu p. Darka, ki sedaj vodi slovenski misijon v Merrylandsu in sporoča, da bodo ta četrtek, 21. junija, obhajali sv. mašo za pokojnega patra in potem 7. dan in 30. dan. Letos bo še posebej slovesno, ker obhaja cerkev, ki jo je p. Valerijan gradil skupaj z občestvom, svoj 45-letni jubilej - nekateri predstavniki občestva so tudi tukaj: s. Francka, ki je delovala s p. Valerijanom, je tukaj; pred

slabima dvema mesecema je umrla s. Marija Kadiš na Brezjah, ki je tudi sodelovala z njim. Letos v oktobru bomo slovesno obhajali 45. obletnico blagoslovitve te cerkve in pri nas v Melbournu 50-letni jubilej in takrat bosta med nami nadškof p. Stane in naš provincial p. Marjan.

P. Valerijan je bil res duša, Frančiškova sončna duša. Naj zaupam, kaj je p. Stane, nadškof - tudi že kot nadškof je bil predlanskim pri nas na obisku - to je tudi javno povedal, "da je bil p. Valerijan najbolj "kušvan" slovenski frančiškan". To govori vse o patrovi ljubezni do ljudi in ljubezni ljudi do njega, kako so ga ljudje sprejemali. Bil je blaga duša Božja, blaga, in zahvala res njemu za trud in za to, kar je z nami delil. Veliko milost doživljam, da sem bil še prejšnjo sredo s p. Vidom in našo misijonarko Marijo, ki deluje v Melbournu, danes je tukaj brala prošnje, pri p. Valerijanu na obisku in najprej je bil še kar malo zaspan. Potem smo ga pa prebudili in prinesel sem mu pozdrave nas vseh, povedal o dogodkih, o slavih, ki jih pripravljamo, potem, kaj se dogaja v njegovem občestvu v Merrylandsu, o birmi, ki je bila tam, pa o novih orglah: "P. Darko je kupil

nove orgle, za katere je dal 30 tisoč dolarjev.” In p. Valerijan je takoj vprašal: “Kako bo pa to plačal?” Pa kakor da ga nisem dobro ‘zastopil’ in je še enkrat dejal: “Kako bo pa to plačal?” Pa sem rekel: “Pater, je že plačano! Je že plačano! Hvala Bogu! Orgle že igrajo!” - In v tem sem videl svežost patrove misli in skrb za njegov Merrylands do konca. Kako hvaležen je bil za ta obisk in jaz doživljam te zadnje trenutke en dan pred njegovim odhodom v večnost zares kot veliko milost. Deset let, od leta 1982 do 1992, sva preživela skupaj v Sydneyu. To so bila čudovita leta, leta rasti, tudi moje rasti, kot mlad duhovnik sem prišel tja in potem sva bila še štirinajst let dobra sosedka, od leta 2001 pa vse do njegovega odhoda iz Avstralije leta 2014. Bila sva dobra sosedka, res oddaljena 900 km, ampak sva se večkrat dobila in vse velike slovesnosti, ki jih je on obhajal v Sydneyu - Merrylandsu, smo vedno znova ponovili pri nas v Melbournu. Mnogi moji bratje frančiškani ste bili tudi na obisku v Avstraliji in ste doživljali njegovo ljubezen in njegovo blagohotno pozornost.

Pater Valerijan je bil legenda! ... Zaprošil sem zaslužnega častnega generalnega konzula gospoda Fredija Brežnika, ki je naš veliki frančiškanski prijatelj in dobrotnik cerkve in nas, Frančiškovih bratov in misijonov, da nekaj napiše v slovo v imenu občestva, nekateri ste tudi tukaj zbrani, iz Canberre, iz Sydneya in drugod.

(Op. P. Ciril je povzel pismo g. Alfreda Brežnika. Pismo je v celoti objavljeno v nadaljevanju.)
(...)

Sožalje izrekajo tudi avstralski frančiškani s svojim provincialom p. Philipom Miscambleom, potem prejšnji provincial p. Paul Smith, ki je bil lansko leto na obisku tukaj z našim nadškofom Denisom Hartom iz Melbourn, generalni vikar Škofije Parramatta, kjer je p. Valerijan služil, in mnogi rojaki.

Patra Valerijana in patra Bazilija - oba sta v Avstralijo prišla iz Amerike - pater Bazilij leta 1956 in p. Valerijan leta 1963, - je torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič poimenoval “patriarha slovenske Cerkve v Avstraliji”. Leta 1988 je prišel v Avstralijo za 15. obletnico smrti svojega strica p. Bernarda Ambrožiča. In res, naša oba patra sta bila ne vzvišena patriarha, ampak pastirja, ali, kot bi rekel p. Ambrožič, kot “očka” svojim rojakom.

Iskreno sožalje vsem domačim patra Valerijana in z gotovostjo lahko zatrdim vam vsem, da bomo mi v Avstraliji ohranili nanj močnejši in še bolj hvaležen spomin, kakor ga bo deležen tukaj, saj je p. Valerijan vse svoje moči podaril nam. Naj počiva v Božjem miru!

p. mag. Ciril A. Božič OFM, OAM, EV, provincialov delegat, voditelj slovenskega misijona sv. Cirila in Metoda, Melbourne - Kew

SLOVO OD PATRA VALERIJANA JENKA

Od našega dragega patra Valerijana se naše občestvo pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu ali Veselovem, kot je ta kraj poimenoval pokojni pater Bernard Ambrožič, poslavlja že drugič. Prvič je to bilo 23. junija 2014, ko je odšel samo na obisk in kratek odidih v svojo rodno Ljubljano k sorodnikom in bratom frančiškanom. Čeprav ne pri najboljšem zdravju, je šel na pot in se seveda nameraval vrniti, vendar je usoda ali pa Božja previdnost hotela, da do tega ni prišlo. Pater je v domovini še bolj zbolel in zdravniki v Sloveniji so mu odsvetovali povratek v Avstralijo. Tako je ta začasni obisk postal usoden in pater se k nam ni več vrnil. In tako do pravega slovesa od Avstralije, oziroma naše skupnosti, sploh ni prišlo, na veliko žalost vseh prizadetih: našega občestva pri Sv. Rafaelu, kakor tudi samega patra.

Občutek krivde, da zanj nismo dovolj naredili, nas je vse zajel, čeprav smo se zavedali, da take nege, kot so mu jo nudili bratje frančiškani v svojem samostanu na Prešernovem trgu, pri nas ne bi mogli imeti. Da bi ta občutek krivde nekoliko omeščali, smo se mnogi rojaki odločili, da ga bomo pa zato mi obiskovali, ko bomo v Ljubljani. Tako je v zadnjih štirih letih bivanja v Ljubljani svojega dušnega pastirja, dragega očeta Valerijana, obiskalo nešteto avstralskih rojakov. Pater je bil teh obiskov zelo vesel – prinašali so mu pozdrave in novice našega občestva, ki ga je pater zelo dobro poznal in imel rad. Pater je imel izreden spomin, vedel je imena vsakega posameznika v skupnosti, od starih staršev, staršev in otrok – kar tri rodove. Vse ga je zanimalo, vse je poznal. Nanj so se za razne informacije o Slovencih obračali vsi: posamezniki, ki so iskali svojce, razni uradi, slovenske in avstralske oblasti in drugi. Ko sva ga z ženo Jeni ob najinem zadnjem obisku Slovenije lani jeseni obiskala, nama je rekel, da bi se rad vrnil ali vsaj še enkrat obiskal ‘svoj dom’ pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

Po enainpetdesetih letih bivanja v Avstraliji ni nič čudnega, da se je počutil tudi Avstralca - katere državljan je bil in tudi njen odlikovanec – z redom ‘Order of Australia Medal’ (OAM). Pa tudi rojstna domovina ga je odlikovala s ‘Častnim znakom Svobode Republike Slovenije’. Od svetega očeta Janeza Pavla II je prejel papeški blagoslov, poleg mnogih drugih priznanj.

Ja, pet desetletij je en velik del človeškega življenja, za našo občestvo pa kar celo obdobje. Pater Valerijan je prav gotovo bil najprepoznavnejša in najbolj priljubljena osebnost naše slovenske skupnosti, tega obdobja. S svojim značajem, večnim nasmeškom in frančiškansko ‘omiko’ je pritegnil vsakogar – vernike kot nevernike. Že kot osnovnošolec se je nagibal k frančiškanom; imponirala mu je njihova preprostost, prijaznost in zavzetost za dušno pastirstvo – življenje po evangeliju, predanost Bogu, plemenitost, pomoč sočloveku in dobra volja. Zaradi vseh teh spoznanj so mu ljudje vedno zaupali in radi dajali za potrebe cerkve.

Pa pogledjmo, kaj vse je zgradil: poleg cerkve Sv. Rafaela in ostalih poslopij, je po zgledu Sv. Frančiška zgradil tudi Cerkev iz ljudi – živo Božjo hišo, kot jo imenuje Sv. Frančišek. Seveda, so mu veliko že prej pripravili in pripomogli njegovi predhodniki, predvsem sobratje patri frančiškani. Vendar mu je uspelo delo misijona Sv. Rafaela postaviti na noge in delo praktično dokončati. Pri svojem delu je tudi imel veliko podpore skupnosti, ki je takrat bila številčno veliko močnejša. Se je pa pater od vsega začetka poleg pastorale vključil še v ostale dejavnosti slovenske skupnosti. Še, ko je bil v Paddingtonu, se je že vključil v ‘Akcijsko za Dom’ (gradnjo prvega slovenskega doma v Sydneyu – Slovensko društvo Sydney), kot član in pozneje še kot eden od treh zaupnikov.

S postavitvijo cerkve, dvorane in sestrške hiše je Merrylands postal versko-kulturno središče naše skupnosti. Tu so se prirejale razne prireditve, proslave, razstave, dramske predstave in zabave. V tem centru je domovala Slomškova šola, igralska skupina, pevski zbor, HASA arhiv, in še bi lahko našteval – in vse to v največji meri po zaslugi patra Valerijana. In, da ne pozabimo, pater je bil tudi aktivni podpornik slovenske osamosvojitve. Dvorano in druge prostore je dal na razpolago za razne sestanke, prireditve v tem kritičnem času za našo domovino. Prav tako ob času olimpijskih iger in pomembnih obletnicah slovenske državnosti.

Pri vsem tem pa nesmemo pozabiti na njegovo osebno pomoč bolnim, ostarelim

in predvsem tistim, ki se žal najdejo v vsaki skupnosti – zaradi psihičnih ali drugih motenj, in si ne morejo pomagati sami. Nešteti so primeri, ko so pri njem iskali poleg vseh drugih pomoči, tudi finančno pomoč. Za vsakega je vedno našel tudi to. Enkrat sem že to zgodbo nekje omenil, zgodilo se je v prvih letih, ko je še bival v Paddingtonu. Mlajši moški, ki je pri patru, vsakega toliko časa, iskal finančno pomoč in jo tudi dobil. Tokrat je, morda kot izgovor, denar potreboval za novo srajco, ker je tista, ki jo je nosil, dotrajala. Ker pater takrat ni imel denarja, mu je dal kar eno od svojih srajc. Ja, takšen je bil naš pater. Nikogar ni pustil praznih rok – imel je res veliko srce!

Lahko bi še pisal in govoril o patru Valerijanu in njegovem dobrem delu, pa vem, da bodo marsikaj zanimivega iz njegovega življenja in dela med nami v občestvu pri Sv. Rafaelu, imeli in povedali še drugi.

Tokrat nas je ta nepričakovana in žalostna vest, ki smo jo prejeli iz Ljubljane v petek zjutraj, 15. junija 2018, da je naš dragi dušni pastir, oče Valerijan, za vedno zatisnil oči, globoko pretresla. Odšel je k svojemu velikemu učitelju, Božjemu sinu - Jezusu Kristusu, katerega je tako neizmerno ljubil.

Dragi oče Valerijan, hvala Vam za vse, kar ste dobrega storili za naše občestvo pri Sv. Rafaelu! Počivajte v miru in prosite za nas pri Bogu!

Naše globoko sožalje vsem patrovim sorodnikom, sobratom frančiškanom, prijateljem in vsem, ki so ga imeli radi,

Fredi Brežnik z družino, zaslužni častni generalni konzul Republike Slovenije v Avstraliji

Sydney, 18.6.2018

(Pismo je pri pogrebni sv. maši povzel p. Ciril A. Božič OFM, OAM)

GOVOR: NEČAKINJA ANJOLKA CULJKAR

“Vsi bomo enkrat zaspali, v miru počivali vsi, delo za vselej končali, v hišo Očetovo šli.” (bl. Anton M. Slomšek)

V nevidno pajčevino časa je ujeto naše zemeljsko življenje in slovo je neizogibna usoda vsakega izmed nas. Življenje se pred našimi očmi kot reka tiho in neopazno izteka v daljave. S silno močjo teče in se ne ustavi, čeprav ve, da bo nekje njen konec in da se bo ta silna reka zlila v večni ocean.

Tako se je začelo kot majhen izvir 6. januarja 1926 življenje Joža, patra Valerijana Jenka. Za družino Jenko je bil steber, lučka, ki je ne le svetila, ampak tudi grela. Joža je bil človek, ki si ga preprosto imel rad. Njegov obraz je bil ves odseval milino, toplino in razumevanje. Bil je preprost in predan duhovnik, ki nikoli ni mislil nase, ampak mu je bila prva skrb pozornost v poslušanju - poslušati in slišati stisko bližnjega in mu po svojih močeh pomagati. Nema lokrat se je znašel v vlogi ne le duhovnika, ki rešuje duše, ampak kot socialnega delavca, reševalca iz zaporov, skratka, čutil je z ljudmi in se jim razdajal. Preskušán v življenju, je bil prizanesljiv v besedi, ki jo je izrekel, in popolnoma

predan Božji volji.

Včasih se nam je zdela ta njegova dobrotá skoraj nerazumljiva, a naučil nas je, da le tisti, ki je v svojem srcu zmožen gojiti le dobre misli in dobra čustva, brez sence zamerljivosti, užaljenosti, zagrenjenosti, je zmožen dajati dobroto ljudem.

“Izredna Božja milost je milost, biti drugim milost ... Ljudje potrebujejo Boga, neposredne človeške navzočnosti, bližine in topline, ki seva iz dobrote in modrosti človeškega srca,” je zapisal dr. Anton Trstenjak, in to milost si lahko občutil, ko si se srečal s patrom Valerijanom.

Za nas domače je bil večni popotnik, vedno na poti med Avstralijo in Slovenijo. Njegovo življenje je bilo sestavljeno iz prihodov in odhodov. Ob njegovih obiskih smo prekrizarili Slovenijo po dolgem in počez in vsakemu je hotel ustreči in obiskati svoje avstralskih Slovencev.

Kot smo se veselili njegovega prihoda domov, smo se žalostili ob odhodi nazaj v Avstralijo. Nikoli ni pozabil ob slovesu dodati: “Saj se kmalu vidimo! In bodimo povezani v molitvi.” In bili smo povezani v pismih in v molitvi, ali, kot pravi pesnica Mila Kačič: “So vezi močnejše. Zanje brez pomena so razdalje, kraj in čas.”

Ko se je pred štirimi leti za vedno vrnil v Slovenijo, je težko sprejel odločitev, da zaradi oslabelosti in starosti ne bo več med rojaki v Avstraliji. Tudi to je potem v molitvi in v duhu pokorščine in z večno vdanostjo v Božjo voljo postalo njegova resničnost, a so se mu še vedno zaiskrile oči, ko mu je kdo omenil Avstralijo ali je dobil pošto iz Avstralije.

Spominjam se tudi našega zadnjega podviga, ko smo skupaj z njim obiskali Svete Višarje. Joža je bil sicer že na vozičku, a nečaka Miha in Andrej sta mu obljubila, da bomo šli, in zgodilo se je tako. Kljub naporu, ki ga je prestal, sta bila na njegovem obrazu hvaležnost in večno veselje, da smo dan preživeli z njim.

Pred dvema mesecema, potem, ko sem mu, kot navadno, v tovarni poslala voščila za božične praznike in za rojstni dan, sem dobila še njegovo zadnjo pošto, razglednico Ljubljane, na kateri se je zahvalil in še dodal: “Pa spomni se me, prosim, v molitvi!”. Nikoli ni pozabil dodati tistih čarobnih besed “prosim”, “hvala” in “oprosti”, kadar je bilo to potrebno.

Joža je bil moja svetla lučka, kot človek, kot duhovnik. Bil je vzor s svojo predanostjo, osvobojenostjo za eno samo ljubezen, za služenje drugim in po njih za služenje Njemu, ki je Pot, Resnica in Življenje, kateremu je svoje življenje tudi posvetil.

Danes, ko gledam nazaj, mislim, da smo mu lahko hvaležni, da smo bili del njegovega življenja in gotovo se v vsakem izmed nas, prav ta trenutek, odvija zgodba njegovega življenja.

Hvala ti, Joža, za vse te trenutke, ki bodo ostali v naših srcih kot blag spomin.

Kakor prihajamo na svet neponovljivi, enkratni, poklicani po imenu, da izpolnimo svoje poslanstvo, tako si tudi ti, Joža, dobojeval svoj boj, tek dokončal in ohranil vero.

Vero si ne le živel, ampak si jo s svojim zgledom notranje oplemenitil.

Nekateri ljudje vstopijo v naše življenje in nas nekaj časa spremljajo, nekateri pa so z nami za vedno, ker ostanejo v naših srcih. Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je...

Joža, počivaj v miru! Nam pa ostaja molitev in upanje na ponovno srečanje - v večni Resnici.

Naj te trenutke slovesa od patra Valerijana izkoristim tudi za zahvalo v imenu sorodnikov. Najprej bi rada izrekla zahvalo p. Ambrožu za večletno skrb za p. Valerijana. P. Ambrož, zanj ste skrbeli z veliko potrpežljivostjo in Frančiškovo vztrajnostjo. Tenkočutnost bratskega služenja naj vam Bog obilno povrne. Brat Ksaver je še posebno v zadnjih tednih noč in dan bedel nad stanjem sobrata in poskrbel, da mu je lajšal zadnje dneve. Vsekakor pa gre naša zahvala tudi ostalim bratom frančiškanom in celotni frančiškanski provinci za vse. Bog vam povrne in hvala vsem in vsakemu posebej še enkrat posebej.

Hvala tudi monsinjorju nadškofu Stanetu Zoretu za pogrebno mašo, izbrane besede in pogrebni obred. Zahvala velja tudi p. Cirilu in p. Vidu, p. Pavletu, p. Christianu in p. Robertu za oris njegovega življenja. Hvala tudi vsem vam, ki ste danes tu, da se skupaj poslovimo in izrazimo vsi hvaležnost patru Valerijanu za vse, kar je storil za nas.

Anjolka Culjkar, Ivančna Gorica

P. Valerijan ob 65. obletnici nove maše z domačini in p. Ambrožem na Rožniku, 25. 5. 2017.

Diamantna maša v Šiški, 16. 7. 2017.

V Merrylandsu smo obhajali sv. mašo za + p. Valerijana v četrtek, 21. 6. (slika spodaj) in družinsko sv. mašo v nedeljo, 15. 7. 2018 (slika zgoraj).

Hvala vsem rojakom, in posebej še 2. in 3. naši generaciji!

Pela sta oba zbora: Južne zvezde (slika levo) in mešani zbor (slika desno).

SPOMINSKA SV. MAŠA ZA P. VALERIJANA IN POGREBŠČINA V MERRYLANDSU, 15.7.2018

“Druga Generacija” Slovencev v Sydneyju je nadvse uspešno organizirala slovesnost slovenske skupnosti v spomin na našega ljubljene očaka, verskega in duhovnega voditelja, patra Valerijana Jenka.

Prvo tako slovesnost smo že praznovali v cerkvi svetega Rafaela in v cerkveni dvorani dva dni po pogrebu patra Valerijana, ko so ga položili k večnemu počitku v torek, 19. junija 2018 na ljubljanskih Žalah. Njegova verska skupnost v Merrylandsu, ki ji je posvetil večji del svojega življenja, se je poslovila od njega s pogrebno mašo v četrtek, 21. junija 2018, in s pogrebščino v dvorani našega misijona. Te slovesnosti so se po večini udeležili sovrstniki p. Valerijana od blizu in daleč, ljudje, s katerimi je dolga desetletja delal - in se veselil ob njihovem delu in življenju, njih družinah in uspehih, rojstvih, pokopih, v dobrem in slabem in skoraj vsakega v tem občestvu je poznal, kot da so bili člani njegove družine.

Četrtek je bil delovni dan in in slovesnosti se niso mogli udeležiti “naši mladi”, v Avstraliji rojeni, s slovenskim poreklom, vzgojo in tradicijami, mladi, ki jih je p. Valerijan krstil, jih pripravljaj na zakramente prvega svetega obhajila, birme, jih poročil, jim krstil otroke in ki jim je pogosto svetoval in jih vodil na njihovih poteh. Zato smo takoj v nedeljo, 17. junija, sklenili, da za 30. dan pripravimo družinsko sv. mašo, da se še oni - in seveda vsi skupaj - poslovimo od p. Valerijana in mu še zadnjič povemo, kako veliko nam je vsem pomenil.

Že pred desetletja se je iz “Druge generacije” oblikovala skupina mladih avstralskih Slovencev, ki jim ni bilo težko ob svojem zelo polnem delovnem času in družinskih obveznostih del svojega časa posvetiti svojim narodnim koreninam in ohranjanju slovenskih tradicij, zgodovine in vrednot. Ta skupina je že večkrat prej prevzela organizacijo skupnih akcij, mladinskih - slovenskih koncertov, akcije za ohranitev slovenskega pokopališča na Rookwoodu idr.

V skupini organizatorjev so bila znana imena, potomci družin, ki so bile aktivne v zgodovini naše skupnosti: Mark in Irena Stariha, Mirjam, Henry in Jenny Stariha, Olga, Andrej in Martin Konda, Tania Smrdel, Bogdan in Elaine Bavčar, John in Dorothy Kobal, Judita Bavčar - Skubla z možem Frankom in veliko število njihovih potomcev tretje generacije.

Slovesnost smo začeli s sv. mašo za p. Valerijana in za več drugih pokojnih, ki so bili kar vsi dobri prijatelji pokojnega patra. Pred sv. mašo smo zmolili rožni venec, nato je Damijan Nemeš na nove orgle čudovito zaigral pesem “K tebi želim, moj Bog”. Pri sv. maši sta pela oba pevska zbora, mešani cerkveni pevski zbor in zbor Južne zvezde.

Cerkev je bila polna do zadnjega kotička, poleg rednih vernikov prve generacije se je zbralo veliko število “mladih” iz druge in tudi tretje generacije. Patru Darku sta pomagala deliti sv. obhajilo melkitski diakon Georges Tadourian in Klara Brcar.

Po končani sv. maši smo odšli v dvorano, ki se je še bolj napolnila, če je to sploh mogoče. Vodja pripravljalne skupine “Druge generacije” Mark Stariha je pozdravil navzoče z zbirko spominov na patra Valerijana, sledili sta mu Irena Stariha in Mirjam Stariha, vsaka od njiju z zgodbicami, ki so prikazovale primere njegove dobrote, prijaznosti in

globokega poznavanja človeške narave in potreb njegovih vernikov. Ogledali smo si film o življenju našega p. Valerijana, ki ga je posnel Florjan Auser ob njegovi 85-letnici. Od prvega do zadnjega posnetka je več sto glava množica spremljala podobe našega očaka na velikem zaslonu v spoštljivi in občuteni tišini in z velikim odobravanjem. Ta film - slikovni prikaz sta pripravili Miriam Stariha in Judita Bavčar - Skubla.

Višek čustvenega doživetja dneva je bil nastop harmonikarjev Martina Konda in Rudija Crnčeca. Oba predstavljata, prvi zgodnja leta in drugi kasnejša leta naše “Druge generacije” Skupaj s patrom Darkom so zaigrali in zapeli Avsenikovo pesem, ki je bila kot nalašč za to priložnost: “Kadar bom vandral, vandral poslednjič, ko bom zatisnil trudne oči, ko me pokrije zemljica rodna, nageljnov šopek naj grob mi krasi...”. Ni mogoče opisati, kako so preproste besede pesmi prevzele poslušalce z močnimi občutki: žalost, spoštovanje, občudovanje, bolečina nad izgubo čudovitega človeka. Bili smo ganjeni do solz.

Naši ljudje so prišli ne samo iz Sydneyja, temveč tudi iz vseh krajev, kamor je patra Valerijana zanesla pot v širokem verskem občestvu, iz Wollongonga, Newcastlea, Brisbana, Canberre in od drugod, vsi smo se želeli posloviti od dragega patra.

Na koncu programa sta Mark Stariha in Alfred Brežnik in povabila vse navzoče, da smo skupaj nazdravili v spomin na nepozabnega patra Valerijana in zmolili pred samopostrežnim kosilom. Vodja prireditve v dvorani Mark Stariha se je zahvalil vsem navzočim za sodelovanje in izrazil upanje, da bo “Druga generacija” še naprej ohranjala medsebojne stike in sodelovala tudi ob drugih priložnostih. Povedal je, da bo denar po obračunu stroškov naložen v sklad za postavitve spominke plošče (ki smo jo odkrili ob praznovanju 45-letnice blagoslova naše cerkve, op. P. D. Ž.) ali celo doprsnega kipa v spomin patra Valerijana. Za sklad p. Valerijana lahko še vedno pošljete Vaš dar ali ga oddate, ko boste prišli v Merrylands.

Martha Magajna

Od leve: Ciril Košorok, Bogdan Bavčar, Georgia Bavčar, Lana Stariha, Dorothy Kobal, Irena Stariha, Miriam Stariha, Martin Konda, Jenny Stariha, Judita Bavčar - Skubla. Zadnja vrsta: Olivia Kobal, Kara Stariha, John Kobal, Mark Stariha, Henry Stariha, Kate Stariha, Lauren Stariha, Olga Konda, Tania Smrdel. Spreddaj: Noah and Frank Skubla. - Sodeloval je tudi Mitchell Blessing.

FATHER VALERIJAN JENKO - MEMORIAL MASS & WAKE - MERRYLANDS, 15th JULY, 2018

INTRODUCTION THE PROGRAM IN THE CHURCH HALL: MARK STARIHA

INTRODUCTION AT THE MEMORIAL MASS: MIRIAM STARIHA Good Morning!

It is lovely to see so many of us here today to celebrate the life of a most remarkable man, Father Valerijan.

After Mass we have prepared a gathering, a wake if you like, time which we will spend together in friendship over a meal reminiscing the many interactions we had with Father Valerijan.

Thank you for sending in the many photographs capturing your special moments with him. We have used these to compile a slide show that will be the background to our meal in the hall. You will even see a short film clip among the photos of Father Valerijan tobogganing in the Snowy Mountains, he looks to be having lots of fun. But more on that later in the hall.

The hall is set up at capacity and we have done our best to accommodate all. We kindly ask for your patience and help in ensuring that our elderly parishioners are looked after first, those who are here at St Raphael's Sunday Mass every weekend. We ask that they be given way and helped to the seats in the two rows that are down the right-hand side of the hall, that is, the rows closest to the doors that lead out to the car park. We also have two tables at the front middle that are for our special guests. The rest of us can take our places at the many other tables both downstairs and up in the balcony area. We ask that you not leave empty seats, just fill the gaps, you never know who you'll re-acquaint with.

Right now though, we have a tribute to Father Valerijan's life in pictures, we've captured the many roles that he played in our community and the legacy that he left is now being nurtured by Father Darko who selflessly puts in many unseen hours ensuring that Father Valerijan's memory does live on. And for that, Father Darko, and so much more, we are very grateful – thank you.

I'll let the presentation speak for itself. I hope you enjoy the pictures and the music titled "Varuh" which means guardian. And that's how I saw Father Valerijan a guardian of faith, of language and of his community – of us.

On Friday night 15th June 2018 I had a call from Henry & Miriam Stariha to tell me the news that Father Valerijan had passed away. They had found out through Father Valerijan's nephew in Slovenia, so the news had spread very quickly to this side of the world.

One of the things that Henry and Miriam said was that they hoped we get a chance to do a proper farewell for Father Valerijan. Much of that sentiment came from the fact that Father Valerijan went to Slovenia on a holiday, and all of us thought he would return, so none of us got to farewell him.

The 1st generation of Australian Slovenians in Australia really wanted to farewell Father Valerijan, but our generation, the 2nd generation of Australian Slovenians in Australia, also wanted to farewell him. So, we thought it was fitting we get together and organise a farewell and a celebration of Father Valerijan's life, and that is what today is about. I want everyone here to think positive thoughts about today. This isn't about where somebody sits, who you are sitting with. Everybody here is part of this community, and that is how we should think about today.

Moving on from that I want to thank a couple of people who travelled long distances to be here. Ambassador H.E. Helena Drnovšek Zorko who came all the way from Canberra this weekend, who came not only for Father Valerijan's wake, but also came down yesterday for Dušan Lajovic's funeral. Most of you would know that Dušan and Father Valerijan were very good friends, and I want now to pay tribute to Dusan who did so much work for our community and also for this church, and worked so well with Father Valerijan. Dušan was a great Slovenian in business and the community and in other ways, just as Father Valerijan was a great Slovenian for our whole community and was the soul of our community.

I would also like to thank one of my favourite people, who I remember very well, Sister Miriam, or should I say the former Sister Miriam, for coming down from Queensland for today. Not a Sister anymore, but I can't help myself, I still call her Sister Miriam. I looked at her today and thought, hmm, she has aged a bit, but she is still Sister Miriam. My strongest memory of Sister Miriam is when she gave me a smack as I was a pretty naughty young boy.

I also thank all those people who travelled a distance to get here. Marija and Emil Grosman who came from Newcastle, it was very nice of them to make that effort. And apologies from Ivan Rudolf and his wife Marinka from Wollongong who could not make today as it just didn't fit with other plans they already had.

So, what are our memories of Father Valerijan? Well, I am going to talk personally, but I think my reflections are very much the reflections of a lot of us sitting in this room. For the first generation of Slovenians when you came here to Australia, Father Valerijan might have come a little after you, but for my generation, our first memories of the Slovenian community start with the church and with Father Valerijan.

We went to Auburn for midnight mass, we went to church at Villawood, but my strongest memories start with the green building, that ugly Presbyterian church which they bought, and then coming down here and seeing the new church being built around the old church and still having mass in the old church while the new church was being built. And then afterwards, actually within that old church, how Father Valerijan would walk to the front of the stage and pace backwards and forwards as he was giving a sermon. I don't know how many of you remember this, but this is how I remember it, he would rock backwards and forwards like this as he would give his sermon. It always stayed in my mind that he left the altar to be with us while he gave his sermon to us. I remember where the hall is now there were buildings, three houses, and I remember dad bringing us down, and I know so many of you would have been in the same position, you came down here and would be the labourer for the day, you would cart the wheelbarrow, or move bricks, or like I probably did abscond somewhere so I didn't have to work.

And now this is his legacy, in this church and in this hall. And for me, he is the soul of the community. We have clubs, which is great, but the soul of our community resides here, in this place. A lot of us when we were younger, we came and went to camps, joined or formed the youth choirs, we were altar boys, some of us altar girls, but that was the next generation. My generation didn't have altar girls, that was a big no no. But our children's generation, yes, they had some altar girls.

And I started to think, what does it mean to be a priest? What does it mean to give up your life so that you are always doing things for other people? All of us here, we have families to look after, we might have businesses to look after, we look after our own friends and our own family, but the priests here at church, they look after our community. Father Valerijan did this, and it really came to mind on Friday night, so does Father Darko.

We were here on Friday night setting up the hall, a whole bunch of us, not just Irene and I, but Henry & Miriam, Jenny, the Kobals, the Bavčars, Tanya Smrdel, Ciril Košorok and some of our children. Father Darko gets a call, he is needed at the hospital because someone is in need of their last rites. There is no question from Father Darko about what he is doing, or any interruption to what he is doing, he gets in his car and goes immediately to the hospital. And I think, Father Valerijan, for all of the years that he was here, how many times did he do that, how many times did he go to a hospital because someone was sick, or how many times did he show up at someone's house when he was needed, or when he acted as a counsellor. For all of these things, that is what today is about, to thank Father Valerijan, to thank him for instilling in Father Darko this same attitude of being part of the community and wanting to help our community at all times, and for the sacrifices Father Valerijan made to always put our community first.

Now, on a personal note about how I feel about Father Valerijan. Do you ever get the sense that someone was guiding you? You know, those times when you really just want to be silly and do something stupid. I often found with Father Valerijan I had a gentle hand on my shoulder that was making me think twice about the stupid things I wanted to do, to guide me to hopefully make the right choice.

I've never made all the right choices in my life, believe me I've done some quite stupid things and some things I'm not proud of, but I've always felt Father Valerijan's pres-

ence in my life and his hand on my shoulder reminding me of the kind of morals that he thought we should follow. The morals that I took we should follow were do no harm to other people, be kind.

And what's the one word I could think of to really describe Father Valerijan? A gentleman. He was absolutely gentle in everything he did.

Now they're the only words from me. I'm now going to show you a video from Florjan Auser, a fantastic video put together a number of years ago but a really good tribute for today. Following that we'll have a short tribute from Irene Stariha (nee Kužnik) and Miriam Stariha (nee Bavčar), and Martin Konda and Rudi Črnčec will perform a song for Father Valerijan. After that we'll have lunch service. So, please be patient, please be quiet, and please give your attention to the stage.

Thank You.

Mark Stariha, Vice-consul

MEMORIES: IRENE STARIHA

Dobrodošli! Welcome everyone to the hall that Father Valerijan built. It's very hard not to be emotional on a day like today, not just because we're celebrating the life of our beautiful Father, but also for me, just to see the number of people who came, the faces of people from so many years ago brings back beautiful memories. Father would be so proud of everyone and I would really like to start by thanking every single one of you for making the effort to pay your respects to our wonderful Father Valerijan.

I would like to share some of my memories of Father. We all know about the big things that Father did and we certainly were reminded of these in the film. But everyone's heard of the concept of 'do something small for someone else and it will change their day, it might even change their life'. Father Valerijan was the master of doing countless small things that people would not even recognise as something he was sharing with them and I'm going to share with you some of the memories that I have of the small acknowledgments of Father's care for me.

And I'm going to take you back, ooh, a long way now to my teenage hood and that's a really long way away, and some of you would remember Irena Kužnik and she was quite wilful. Irena Kužnik knew what she wanted and she was going to make sure she got it. And my father Rudi Kužnik was extremely proud of those characteristics, but my mother struggled. She was pulling her hair out thinking 'what can I do with this terrible teenager?' And anyone who's had anything to do with teenagers knows that I was probably a bit normal (and if your teenagers aren't wilful then take them to the doctor because there's something wrong with them!). Anyway, I had my own mind, and mum would often threaten me with "I'm going to talk to Father Valerijan about this, he'll know what to do!" And off she'd go, (and I was supposed to

be scared...) but instead I'd roll my eyes as only teenagers can do and say "yeah whatever". And every time she came home from those talks with Father Valerijan she would say "Oh, pater, he's too good! He said to me, give her the opportunity to make the right choices, trust in her". So that little thing of understanding that I was just a normal teenager and helping my mother understand that, to him would have been nothing. He would not have seen that as a gift that he gave to my life. It didn't just change that day. He enabled me to have a relationship with my mother, which is a lifelong gift. And I think that every parent (because I have had the pleasure of having teenagers) sometimes needs someone to guide them through that very difficult journey. And if they're not guided well, relationships can be broken. And Father gave me my relationship with my mother.

And then I go a few years on from that and I've grown up a bit, but I'm still Irena Kužnik. And I have finished school and want to go to university. But back in the olden days, young people, you didn't just to get need a decent ATAR, you needed to have an interview, and you needed to have references from people of standing in the community. And my family didn't know too many people of standing in the community as I'm sure many families in our situation didn't. So Father Valerijan wrote references. Not just for me but pretty much everyone in my generation that's in this hall would have come pleading for Father Valerijan to write a reference; not just for university, but for our first job, for our first home loan, for anything that really mattered in those days you needed someone else to validate you. Father Valerijan would spend endless hours typing up references for each and every one of his younger congregation. And he would never have thought that that was a big thing. But I am still reaping the benefits of my university study, of my first job, of the first home loan I had. And I'm not suggesting that it was Father Valerijan that made all of that happen. But he certainly did a little thing that changed my life. And there are many, many, many memories from then but now I'll fast forward to this century.

Late in February 2000. I found myself in hospital after suffering a severe brain haemorrhage. And one day after sleeping I opened my eyes to be greeted by Father Valerijan sitting by my side. It wasn't the only time he did that, he did that many times and to many, many people. And I can't tell you the words that he said to me at that very difficult time. I can't tell you anything that he did for me at that particular time. But I can tell you the fear that he had in his eyes and the pain that he had in his eyes. And the intense love that he had in his eyes. It was the same look that my mother gave me. He was looking at me like his daughter. That's a powerful look, and that inspires you to fight for life. He wasn't the only one who got me through that time, but he was an extra parent who gave me will.

And then I'll go a bit further on, when I was well. I was so fortunate to spend some time in Slovenia. And one of the times I was there Father Valerijan was there on holiday. Every time he went to his beloved Slovenia, he missed Australia terribly. And he would sometimes ring and say "Irena, si v Ljubljani? Greva na kavo?" And we would sit together and have beautiful conversations. Not as priest and his young follower, but as two equal human beings. For Father that was nothing. A small thing. But for me, to be sitting in the greatness of a man like the Father Valerijan and being heard as an equal, and sharing my crazy philosophies; on life and marriage and the church, and being heard without judgment... that's powerful. Such a small thing to Father, but life changing to me.

And my very last small thing that Father gave me, was when we went once to visit him in

Ljubljana, a couple of years ago, (and I know many of you saw him there). Walking into his room unannounced, and seeing the smile and the recognition "Oh Irena! Marko! Thank you for coming to see me!" After all that distance and all of that time, we were treasured. I felt like I was the most special person in Father Valerijan's life. But I wasn't. I wasn't any more special than you or you or you or you or anyone sitting here. Every single one of us was treasured by Father Valerijan. Every one of us was a soul that he desperately wanted to be the best that it could be. And all he had to do was a little thing; give us a look, give us a smile, give us a gentle word... And I ask that in the legacy that Father Valerijan leaves us, that every one of us consciously, every day of our lives does a little thing. For anyone. And that will help Father Valerijan live on forever in our memories.

Hvala lepa, Pater Valerijan, and thank you everyone for coming.

Irene Stariha

MEMORIES: MIRIAM STARIHA

Each of us surely has a special memory of Father Valerijan, two, three quite possibly even more. I have many. But I'd like to share just one with you today.

In the presentation at church and in the background slide show here you may have noticed many photos of marriages that Father Valerijan performed. I think the number of weddings during his time was in excess of 600, mine and Henry's was one of them.

You may not know that during my many years as church organist, Father Valerijan and I were somewhat of a team in wedding ceremonies. He was the celebrant of course and I performed the wedding music.

The architecture of our church has a gallery where the organ and choir is located and as such the organist cannot see the bridal party entering the church. This is a problem because you never know when to start playing. But Father Valerijan and I devised a special signal that came in the form of a look, a smile and a nod. This was the sign to start the processional music. And thus the bridal party was accompanied by the music at just the right time.

Because I played for many weddings, and was usually alone in the gallery, I listened intently to the many homilies that he delivered at weddings and began to see a pattern. While each homily was tailored, there was a common thread. And it was this. He spoke about love, about sharing, and caring for one another and then he also spoke about successful marriages and gave this analogy. He said, and I'm not quoting his exact words, but in essence that if you stand on top of a mountain and call out you get an echo, he used to say that if one or other partner yells at the other, the only thing they get in return is yelling back. If however, one or other partner speaks nicely to the other, what they will receive is a friendly reply. In ending, he's always reiterate saying and don't forget the echo principle. I thought how simple, yet lovely is this little pearl of wisdom.

This little memory pops up from time to time for me and its simplicity and logic goes to the man that Father Valerijan was. He lived simply and walked humbly with God and never said a bad word about anyone.

Miriam Stariha

Praznovanje 45-letnice blagoslova naše cerkve sv. Rafaela, 14.10.2018. V spomin p. Valerijanu smo odkrili ploščo na dvorani, blagoslovil jo je nadškof p. Stanislav Zore OFM.

Na nove orgle je čudovito igral Damijan Nemeš.

Nadškofu p. Stanetu smo voščili za 60. rojstni dan. Desno: p. Darko, konzul Anthony Tomažin, nadškof p. Stanislav Zore, veleposlanik Jurij Rifelj, provincial p. Marjan Čuden in vice-konzul Mark Stariha.

Delovna skupina 14.10.2018. Od leve: Andrej Konda, Irena Stariha, Veronika Konda, Jožica Modrijančič, Olga Konda, nadškof p. Stanislav Zore OFM, Jenny Stariha, Elaine in Bogdan Bavčar, Miriam Stariha, Dorothy Kopal, Henry Stariha. Spredaj provincial p. Marjan Čuden OFM in p. Darko Žnidaršič OFM.

Our Beloved Father Valerijan

Father Valerijan has been the heart and soul of the Slovenian community since the establishment in the early 1970s. The decades that followed saw him playing an integral and momentous part in bringing the community together and as a result numbers increased dramatically.

On the 15th June 2018 our mentor and leader sadly passed away peacefully in his home town of Ljubljana, Slovenia. Father Valerijan's devotion and service to the Slovenian church has been and will be remembered for years to come. As a result, young and old, 1st, 2nd and 3rd generation Slovenians paid their respects on the 15th July 2018 at a Memorial Mass and wake. It was tremendous to see so many people attend the event, with not a seat to spare and people lining around the sides and up the stairs of the church.

The atmosphere was truly amazing and as I walked through the front glass doors I knew how proud Fr Valerijan would have been. The Mass was extraordinary with mixed emotions and special thanks to Miriam Stariha and Judita Skubla for a heart touching tribute video about his life that brought tears to everyone's eyes as memories flooded back to our faithful and beloved Father Valerijan. There were many red eyes coming out of the church happy and sad for all the memories he created in our lives yet knowing he is no longer with us.

Following the beautiful ceremony, we all gathered in the hall for lunch and presentations which was a chance for people to catch up with long time friends and share good times and memories of Father. There were heartfelt speeches and presentations by Irene and Mark Stariha, as well as Miriam Stariha and an additional video tribute created by Miriam and Judita in which all the Slovenian community gives thanks for their preparation and effort that went into the event. These events involve many hours of preparation and organisation from seating, catering and speeches and presentations. Watching the video of Father Valerijan speaking and everyone's contribution of photos brought tears to my eyes bringing back all the memories of the person he was and how committed he was to the Slovenian community through his caring and gentle nature.

Father Valerijan as for most of us has played an important part in my life through his words of wisdom and in particular marrying my parents, grandparents and baptizing practically everyone in my family.

It has been an honour and privilege to cross paths with such a compassionate and dedicated man who has given so much to his community and I hope that we can all, especially my generation (3rd generation Slovenians) continue the work and church that Fr Valerijan started many years ago.

Jordan Covich (3rd generation Slovenians)
(Misli 7-8/2018, 20)

REVIJE, KI JIH TOPLO PRIPOROČAMO ZA BRANJE

MISLI, izhajajo že 67. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$60. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** misli@bigpond.com, http://glasslovenije.com.au

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži, prihaja po letalski pošti. Cena izvoda je \$ 4. **Naslov:** »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenia; ☎ 0011 386 1 360 2830; <http://www.druzina.si>

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$35. **Naslov:** Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **faximile** 0011 386 1 2429 313

SLOVENSKA DIPLOMATSKA PREDSTAVNIŠTVA VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI:

Veleposlanik: gospod Jurij Rifej
☎(02)6290 0000, **faximile** (02)6290 0619.
Poštne pošiljke: Embassy of Republic of Slovenia, 26 Akame Circuit, O' Malley, ACT 2606.
<http://canberra.veleposlanistvo.si>
E-mail: sloembassy.canberra@gov.si

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NSW

Častni konzul: g. Anthony Tomažin
Level 1, 4 Railway Parade, Burwood, NSW 2134
T: +61 2 9715470, F: +61 2 97154801
slovenian.consulate.nsw@gmail.com

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE QLD

Častna konzulka ga. Nevenka Golc Clark,
8 Otranto Ave., Caloundra, QLD 4551
T: 07 5438 1881, F: 07 5491 1606
slovenian.consulate.qld@gmail.com

0409 074 760

Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov, Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov.
Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila in drugo.

KADAR BOM VANDRAL (V. & S. Avsenik, F. Souvan)

*Kadar bom vandral zadnjič v življenju, ko bom za vedno tiho zaspal,
ko me zasuje zemljica rodna, zlijte na grob mi vina bokal.*

*Zraven pa pušelj nageljnove rdečih, nageljnove kranjskih, takih kot kri,
in rožmarina blago dišeč'ga, takšen naj šopek grob mi krasi.*

*Kadar bom vandral, vandral poslednjič, ko bom zatisnil trudne oči,
takrat, prijat'ljji, zadnjič zapojte, pesem domača naj zadoni!*

*Pojte o tratah in o livadah, ki sem jih ljubil vedno srčno.
Z vincem in šopkom in Vašim petjem lažje bom nosil črno zemljo.*

()Pesem so zaigrali in zapeli Rudi Črnčec, Martin Konda, p. Darko
Znidaršič na odru in zbrano občestvo v dvorani.)*

Patru Valerijanu v slovo in zahvalo

Dobrega pastirja in prijatelja smo izgubili.
Odšel v naročje je Ljubezni Božji mili.
Z očetovsko skrbjo nas je učil svetosti
in v vseh ozirih nesebično nudil nam pomoči.

Vedno voljno se odzval vsakemu je klicu,
dan ali noč delil utehe s smehljajem je na licu.
Za vedno nam bo nepozabljen,
v hvaležnih srcih bo ostal ohranjen.

Bogu hvala za številna leta,
ki jih delil je z nami.
Zasluzeno plačilo naj uživa
zdaj v nebeški slavi.

Telo trudno v miru naj počiva
in blaga duša večni pokoj uživa.
Tam, kjer ni več trpljenja in ne truda,
naj bo lahka Vam domača gruda.

Dragi nam pater Valerijan,
za Vaše požrtvovalno delo
med nami iskrena hvala!

Barica Brodnik

